

En satans härva

ENKLA ANTECKNINGAR för "Ett överleva" kallar Ann Margret Dahlquist-Ljungberg sin utställning på Färg och Form. Det är en serie teckningar som har en oerhört komplicerad struktur. Att tränga igenom formen i dem är ungefär lika lätt som att forcera ett haggtornssnår.

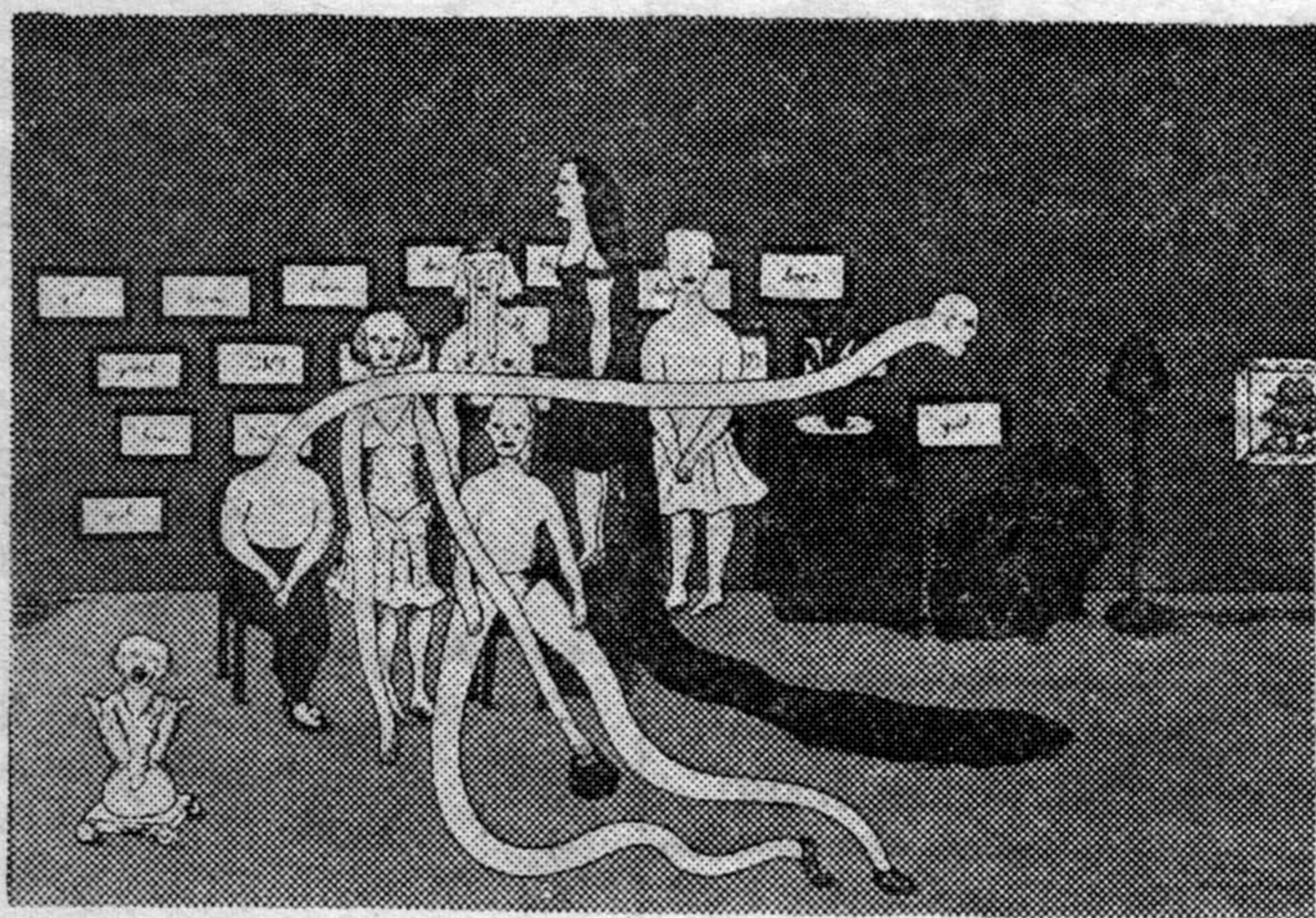
Man måste vara vig, försiktigt böja undan grenar och ständigt vara beredd på att ta en annan väg. Ändå undgår man inte att sticka sig på taggarna. Det enkla är alltså inte ett sätt att bespara sig själv eller åskådaren möda och obehag.

ENKELHETEN består i stället i valet av perspektiv och arbetsätt. Det som skildras är växter, klippskrevor och lösryckta, oansenliga eller föraktade föremål.

attack på det kapitalistiska konsumtionssamhället, i synnerhet så som det framstår för en kvinna, som ju både själv behandlas som en konsumtionsvara och hänvisas till ting när hon vill ha liv och känslor.

"ODÖDLIGA SAKER" heter en av kompositionerna som ingår i en serie "lådtavlor", miniatyrrum med dockskåpsinventarier. De odödliga föremålen är sådana som brödrostar, hårtorkar och dammsugare. De har alla en mycket trivial funktion, men de besegrar människan och överlever henne genom ren utmattning. Odödlig blir människan först när hon är skelett — ett mät- och vägbart ting.

DENNA BESKRIVNING av va-

Marie-Louise De Geer: "Bra"

De är sedda på nära håll och avtecknade utan förutfattade meningar om formens ändamålsenlighet. Minst av allt visar de naturen som ett föredöme i fråga om ädla och harmoniska proportioner.

NATUREN är en härva. Och Dahlquist-Ljungbergs arbete består i att följa denna härva knut för knut, att tålmodigt treva sig igenom den snåriga strukturen, tills den är förstådd in i minsta enskildhet.

ATT ÖVERLEVA är inte lätt; livet är en satans härva. Och Dahlquist-Ljungbergs ambition stannar inte vid att redovisa vad hon sett. Det hon ser är samtidigt tolkningar av livet som helhet. Tydligast framgår det av mappen "Syster och Bror" som ingår i utställningen och där samhällskonflikterna får en allegorisk tillspetsning. (Se vidare Axel Liffners recension i AB 2/12.)

Men även i de enkla teckningarna av en tistel eller en spindelväv finns detta representativa, tolkande element. Kampen för det dagliga överlevandet är hård och oförsonlig. Alltmera snärjs människan i maktens garn, allt svårare blir det att treva sig genom byråkratins törnosahäck, allt oöverskådligare blir labyrinten.

Och denna kunskap finns nerlagd i teckningarna — inte bara i deras motiv utan framförallt i deras struktur.

MARIE-LOUISE DE GEER har döpt sin utställning på Svenskfranska konstgalleriet till "Till min älskade". Det är en från

rufetischismen kombinerar Marie-Louise De Geer med en otroligt giftig satir över de värderingar och ritualer som över- och medelklassen utvecklar.

Hennes perspektiv är ungefär detsamma som Jonathan Swifts. Genom att reducera människorna till miniatyrer, lilleputtar, eller framställa dem som disneydjur kan hon framhäva det groteska och icke-mänskliga i deras handlande.

När varmrätten blir en gigantisk rättstek med päls och blod, förvandlas middagsritualen till ett bistert nöje som inte har ett uns av den varma ryggdunkningsatmosfär, som annars är förknippad med sammankomsten. Äta eller ätas — det gäller även när vi maskerar verkligheten bakom angenäma umgängesformer.

PÅ SAMMA SÄTT illustrerar tavlorna "Bra" och "Livet och döden" det absurda i våra skönhetsbegrepp. "Bra" är en hel provkarta på mänskliga deformationer, lemmar som växer till enorma proportioner. Så framhävs det perverterade i skönhetsindustrins outtröttliga arbete på att förändra människors utseende efter ständigt nya modeschabloner, dess oupphörliga försök att förtingliga människan.

De Geers iakttagelser är naturligtvis inte nya, men de är framställda med en konsekvens och en ursinnighet som gör att man stannar upp inför dem. Dessutom har hon mycket av Swifts frätande ironi.

BENGT OLVANG